Hammes	Trabucchi		Monaco
Delvaux	Donner	Lecourt	Strauß

Uitgesproken ter openbare terechtzitting gehouden te Luxemburg op twee maart negentienhonderdzevenzestig.

Voor de Griffier,
H.J. Eversen,
Adjunct Griffier

De President,
Ch. L. Hammes

Conclusie van de Advocaat-Generaal K. Roemer van 14 december 1966 [1]

Mijnheer de President, mijne heren Rechters,

De beide onderhavige gevoegde zaken betreffen door verzoekster ter zake van de schrootverevening verschuldigde bijdragen. Daar de werking van dit mechanisme ons uit talrijke andere gedingen in hoofdzaak bekend zijn, beperk ik mij thans tot de voor het onderhavige geval kenmerkende aspecten.

Tijdens de werking van de schrootverevening exploiteerde verzoekster in Savigliano (Cuneo) een staalfabriek met een elektro-oven van 4,5 ton, waarin aan de verevening onderworpen schroot werd gebruikt. De onderneming ontstond door de overname onder bezwarende titel van de firma I.S.A.P. en de overgedragen installaties werden omgebouwd; deze firma was in de jaren 1955 en 1956 geliquideerd, waarbij aan de schuldeisers een accoord werd aangeboden. Er bestaat tussen partijen dan ook verschil van mening over het tijdtsip waarop de produktie, voorzover in de zin van vereveningsregelingen van belang, aanving. In ieder geval heeft verzoekster van 1 februari 1957 tot november 1958, dat wil zeggen tot aan het einde van de verevening, regelmatig aan het Italiaanse regionale bureau opgaven van haar schrootaankopen gedaan en ook bijdragen betaald. Volgens deze mededelingen kocht zij in de desbetreffende periode 1.163 ton schroot terwijl zij aan bijdragen in totaal 661.176 lire voldeed.

Ter verificatie van de opgaven vonden bij verzoekster evenals in andere schrootverbruikende ondernemingen herhaaldelijk controles plaats. Zo werd tussen 25 en 30 juni 1958 in het bedrijf van verzoekster door functionaris-

1 — Vertaald uit het Duits.

sen van de Fiduciaire Suisse in opdracht van de Hoge Autoriteit een uitvoerig onderzoek ingesteld (zie het rapport van 5 juli 1958). Bij die gelegenheid werden evenwel niet alle boekhoudkundige bescheiden overgelegd. Zo zou men slechts inzage hebben verleend van een overeenkomst betreffende het leveren van elektrische energie en daarop betrekking hebbende rekeningen, waaruit bleek welke quanta over de periode van 1 mei 1956 tot 31 december 1957 in de staalfabriek waren gebruikt. Ten einde deze cijfers te kunnen verifiëren, verlangde het Directoraat-Generaal Staal van de Hoge Autoriteit bij schrijven van 27 november 1961 dat verzoekster alle rekeningen dit verbruik betreffende zou inzenden (dan wel door de elektriciteitsbedrijven zou doen toezenden) en voorts de verzekering geven dat deze rekeningen het gehele stroomverbruik betreffen. Toen verzoekster bij brief van 27 december 1961 weigerde aan deze last gevolg te geven, nam de Hoge Autoriteit op 23 februari 1962 een formele beschikking, waarbij het bevel van het Directoraat-Generaal Staal werd herhaald. Gelijk bekend, volgde hierop een geding voor het Hof (zaken 5 tot 11, 13 tot 15-62, Jurisprudentie, Deel VIII, blz. 899); bij eindarrest van 14 december 1962 werd de bestreden beschikking wettig geoordeeld. Toen ook in het vervolg de gegeven aanwijzing niet werd nagekomen, zag de Hoge Autoriteit zich genoodzaakt overeenkomstig artikel 47 van het E.G.K.S.-Verdrag geldboeten en dwangsommen op te leggen (beschikkingen van 18 december 1962). Ook tegen deze handelingen stelden de betrokken ondernemingen beroep in (zaken 2 tot 10-63, Jurisprudentie, Deel IX, blz. 691), doch bij arrest van 16 december 1963 oordeelde het Hof de opvatting van de Hoge Autoriteit op dit punt juist.

Nog in de loop van 1962 (en wel tussen 2 en 9 oktober) onderwierp de Hoge Autoriteit — ditmaal door tussenkomst van haar eigen inspecteurs — het bedrijf van verzoekster aan een nader onderzoek (zie rapport van 19 november 1962); de verkregen resultaten stemden niet met die van de eerste controle overeen.

Na de uitvaardiging der algemene beschikking 7-63 ontving verzoekster, evenals de andere schrootverbruikende ondernemingen, bij een schrijven van het Directoraat-Generaal Staal d.d. 8 april 1963 ter zake van de verevening een voorlopige afrekening met alle credit- en debetposten. Hierin werden de door haar verschuldigde bijdragen — daar de verlangde elektriciteitsrekeningen inmiddels niet bij de Hoge Autoriteit waren binnengekomen — aan de hand van de aanvankelijke gedane mededelingen op 8.067.684 lire gesteld. Verzoekster bestreed de juistheid van deze afrekening en verzocht voorts om nadere inlichtingen betreffende de werking van het vereveningsmechanisme, aan welk verzoek bij brief van 31 juli 1964 werd voldaan.

Omstreeks deze tijd hadden de economische moeilijkheden in verzoeksters bedrijf zich ernstig toegespitst. De onderneming werd dan ook bij vonnis van de civiele rechtbank te Saluzzo d.d. 8 juni 1964 voor de tijd van één jaar onder toezicht van een bewindvoerder gesteld. Gezien deze maatregel, besloot de Hoge Autoriteit de op verzoekster betrekking hebbende afrekening op grond van de toen ter beschikking staande gegevens ander-

maal en met spoed te onderzoeken. Het resultaat werd in een brief van het Directoraat-Generaal Staal d.d. 18 augustus 1964 neergelegd, waarbij het bedrag der bijdragen op 114.055.664 lire werd bepaald. Toen verzoekster dit saldo eveneens betwistte, kwam het tot twee nieuwe formele beschikkingen van 13 november 1964, waarmede de Hoge Autoriteit zich de mogelijkheid wilde verschaffen om als schuldeiser bij de surséance op te treden. In de eerste dezer beschikkingen werd het belastbare schrootverbruik op grond van de blijkens de controle verbruikte hoeveelheden stroom op 16.444 ton vastgesteld; in de tweede beschikking werd overeenkomstig de brief van 18 augustus 1964 het bedrag der verschuldigde bijdragen op 114.055.664 lire berekend.

Deze beschikkingen worden met het eerste der thans te behandelen beroepen (9-65) bestreden.

In de loop van het onderhavige geding werd de eisende vennootschap bij vonnis van de rechtbank te Saluzzo d.d. 22 juni 1965 in staat van faillissement verklaard, en blijkens een mededeling van 27 december 1965, de raadsman van de onderneming door de curator tot voortzetting van het geding gemachtigd.

Eveneens in de loop van het proces ontving de Hoge Autoriteit ingevolge een eerder contact met de bevoegde Italiaanse instanties via de Italiaanse Ambassade te Luxemburg aanvullende gegevens over de door verzoekster tussen 1 mei 1956 en 30 november 1958 in haar elektro-oven verbruikte stroom. Op grond daarvan nam zij op 5 oktober 1965 twee nadere beschikkingen, houdende vaststelling respectievelijk van de hoeveelheden schroot welke verzoekster boven de in de beschikking d.d. 13 november 1964 genoemde had gebruikt (namelijk 17.497 ton) en van de uit dien hoofde daarenboven verschuldigde bijdragen (122.696.963 lire). Tegen deze beide beschikkingen maakte genoemde curator op 26 november 1965 het beroep no. 58-65 aanhangig.

Beide beroepen werden door het Hof bij beschikking van 18 januari 1966 zowel voor de behandeling als de uitspraak gevoegd, zodat thans de volgende vorderingen ter beoordeling staan :

In de zaak 9-65

— Nietigverklaring van de beschikkingen van de Hoge Autoriteit van 13 november 1964;
— Verklaring voor recht dat de algemene beschikking 7-63 onrechtmatig is en derhalve geen toepassing kan vinden.

In de zaak 58-65

— Nietigverklaring van de beschikking van de Hoge Autoriteit van 5 oktober 1965;
— Verklaring voor recht dat de algemene beschikkingen 7-61 en 7-63 onrechtmatig zijn en derhalve geen toepassing kunnen vinden;

— Veroordeling van de Hoge Autoriteit tot vergoeding der schade als gevolg van dienstfouten begaan bij het bestuur van en het toezicht op het vereveningsmechanisme — zulks met name in verband met de gepleegde fraudes en de niet tijdige mededeling der vereveningstarieven — een en ander met dien verstande dat het juiste bedrag der geleden schade door een deskundige zal worden vastgesteld.

De Hoge Autoriteit acht de beroepen ongegrond en concludeert tot verwerping daarvan.

Met betrekking tot het processuele verloop zij nog opgemerkt, dat verzoekster krachtens artikel 91 van het Reglement voor de procesvoering een aantal incidentele vorderingen aanhangig heeft gemaakt, welke tot dusver niet alle werden berecht.

Zo verzocht zij op 27 april 1965 het geding op te schorten tot de uitspraak op een renvooibeschikking van de Rechtbank te Turijn d.d. 11 december 1964 met betrekking tot de vraag in hoeverre zekere bepalingen van het E.G.K.S.-Verdrag met de Italiaanse grondwet verenigbaar zijn. Bij beschikking van 22 juni 1965 heeft het Hof deze vordering afgewezen, met veroordeling van verzoekster in de kosten van het incident.

Voorts verzocht de klagende vennootschap op 4 april 1966 incidenteel dat de Hoge Autoriteit zich nader uit zou spreken over de betekenis voor het onderhavige geding van de brief van haar Directoraat-Generaal Staal d.d. 28 januari 1966, waarmede aan verzoekster na de uitvaardiging der algemene beschikking 19-65 de definitieve heffingstarieven voor de schroot-verevening werden meegedeeld en haar tevens een nieuwe afrekening betreffende haar vereveningsschuld werd toegezonden tot een hoger dan het aanvankelijke bedrag (252.494.640 lire). Bij beschikking van 2 juli 1966 bepaalde het Hof dat over deze vordering bij het eindarrest zou worden beslist.

Ten slotte vorderde verzoekster op 27 juni 1966 dat de Hoge Autoriteit het origineel van de tot dusver slechts bij fotocopie geproduceerde bijlage tot de brief van de Italiaanse Ambassade d.d. 9 april 1965 zou overleggen. Nadat bedoeld origineel aan de Griffier was overhandigd, besliste het Hof bij beschikking van 13 juli 1966 dat bedoeld stuk met de fotocopie overeenstemde. De uitspraak over de kosten van dit incident werd aangehouden.

Dit complex van vragen staat thans dus ter behandeling.

I — *De ontvankelijkheid*

De ontvankelijkheid der beroepen werd in het geding niet bestreden en er bestaat te dien aanzien ook ambtshalve geen bedenking. Wij kunnen derhalve zonder meer tot de behandeling van het geschil ten principale overgaan.

II — *Ten principale*

Het geschil betreft in de eerste plaats de vraag of de Hoge Autoriteit in de beide beschikkingen van 13 november 1964 en 5 oktober 1965 het

belastbare schrootverbruik van verzoekster juist heeft vastgesteld. — Andere geschilpunten houden verband met sommige aspecten van de vaststelling der vereveningsschuld; bij de behandeling daarvan zal nader op de wettigheid der algemene schrootbeschikkingen worden ingegaan. — Ten slotte draagt verzoekster nog de grief voor dat dienstfouten zouden zijn begaan, waartoe zij stelt, dat het gebrekkige bestuur van, en het toezicht op het vereveningsmechanisme tot overmatige heffingstarieven heeft geleid en aan de schrootverbruikende ondernemingen de gelegenheid ontnomen bij de calculatie hunner kostprijzen met de vereveningsbijdragen rekening te houden.

1. De gronden welke rechtstreeks de bestreden individuele beschikkingen raken

   a) De door de Hoge Autoriteit ter vaststelling van het schrootverbruik gevolgde methode

Hier wordt allereerst de kern van dit geding behandeld, namelijk de vraag of de door verzoekster gebruikte hoeveelheid belastbaar schroot juist werd vastgesteld. Bezien wij andermaal hoe de Hoge Autoriteit op dit punt te werk ging. Volgens haar verklaringen kon zij bij de herhaalde controles in verzoeksters bedrijf zich op grond van de voorgelegde stukken geen voldoende beeld van de voor de verevening noodzakelijke gegevens vormen (schrootaankopen, de omvang der voorraden op een bepaald tijdstip, eigen omloopschroot, enzovoort). Zij paste derhalve de inductieve methode toe, dat wil zeggen dat zij van de hoeveelheid elektrische energie uitging welke in de oven van verzoekster voor de staalproduktie werd verbruikt. Hieruit kan met gebruikmaking van een bekende sleutel niet alleen de staalproduktie, doch ook de hoeveelheid daartoe ingebracht schroot berekend worden. In haar eerste beschikking baseerde de Hoge Autoriteit zich hierbij op de door de functionarissen van de Fiduciaire Suisse in juni 1958 met betrekking tot het stroomverbruik in de periode mei 1956 tot december 1957 verkregen gegevens en, voor de verdere duur van de verevening, op een aan de hand van deze gegevens berekend gemiddeld maandelijks verbruik, zulks daar de door de inspecteurs in 1962 verkregen cijfers kennelijk niet met de werkelijkheid overeenstemden. In totaal bleek hierbij van een stroomverbruik van 14.909.605 kWh en, per saldo, van een schrootverbruik van 16.444 ton.

Toen de Hoge Autoriteit via de Italiaanse Ambassade van de bevoegde Italiaanse instanties (laatstelijk van het Staatselektriciteitsbedrijf ENEL) vernomen had, dat voor het totale stroomverbruik in de oven van verzoekster van 30.141.900 kWh moest worden uitgegaan, kon zij in een nadere beschikking op grond van een tot dusver niet in aanmerking genomen verbruik van 15.232.295 kWh nog een aanvullend schrootverbruik in verzoeksters bedrijf tot een beloop van 17.497 ton achterhalen.

Gezien deze gang van zaken rijst allereerst de vraag of de inductieve methode in het onderhavige geval mocht worden toegepast. In artikel 2

van beschikking 13-58 (Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen, 1958, blz. 271), waarop verzoekster zich beroept, wordt hiertoe het volgende bepaald :

> „Indien de ondenemingen verzuimen opgave te doen van de factoren voor de berekening van de bijdragen, is de Hoge Autoriteit bevoegd ambtshalve ramingen te verrichten. De Hoge Autoriteit is eveneens bevoegd ambtshalve die opgaven te rectificeren, welke niet op aannemelijke wijze kunnen worden verantwoord."

Wij dienen derhalve te onderscheiden tussen de tijdvakken waarin verzoekster, naar als onbetwist vaststaat, geen opgaven heeft verstrekt (van mei 1956 tot januari 1957) en de daaropvolgende periode met betrekking waartoe wél aangiften werden ingezonden; voor die tijd kan het derhalve slechts om eventuele correcties gaan.

aa) *Het tijdvak van februari 1957 tot november 1958*

Beschouwen wij allereerst de belangrijkste periode, dat wil zeggen het tijdvak waarover verzoekster regelmatig haar schrootverbruik heeft opgegeven.

Op dit punt komt het wellicht overbodig voor thans nog de vraag te behandelen of de inductieve methode in beginsel mocht worden toegepast, daar het Hof in een vroeger geding (zaken 5 tot 11, 13 en 15-62, Jurisprudentie, Deel VIII, blz. 899), waaraan ook verzoekster deelnam en waarin het eveneens om het overleggen van elektriciteitsrekeningen ging, het volgende heeft beslist :

> „dat in casu, gelet op de omstandigheden, het verzoek tot overlegging van de rekeningen te Luxemburg niet overdreven was en niet in wanverhouding stond tot het beoogde doel; dat de controles, die tevoren ter plaatse waren uitgevoerd door de ambtenaren van de Hoge Autoriteit en door de functionarissen van de Fidicuaire Suisse, ernstige twijfel konden doen rijzen aan de juistheid van de opgaven van sommige ondernemingen betreffende hun schrootverbruik."

Wij behoeven evenwel niet met een verwijzing naar deze beslissing te volstaan, want in het onderhavige geding bleek de juistheid der zoëven geciteerde vaststelling opnieuw. Zo lezen wij in het na de pleidooien overgelegde rapport van de Fiduciaire Suisse dat verzoekster beweerdelijk enkele, overigens gebruikelijke, boeken niet voerde (boek voor de schrootleveranties, facturenregister, industriële boekhouding en voorraadboek), dan wel dat zij zulks eerst sinds 1958 deed (de boeken voor het inkomend en uitgaand schroot), dat andere bescheiden niet werden bewaard (gewichtsnota's en vervoerdocumenten) of ook verloren waren gegaan (de boekhouding voor de halffabrikaten) en ten slotte dat de raadsman van verzoekster de overlegging van andere documenten uitdrukkelijk heeft geweigerd (bij voorbeeld dagboek en inventarisboeken), respectievelijk dat sommige voorgelegde stukken slechts op een beperkte tijdsruimte, namelijk de maand januari 1957 betrekking hadden (zoals bepaalde aankoop- en verkoopfacturen) en bovendien kennelijk onvolledig waren. — In het jaar 1962 toonde verzoek-

ster tegenover de inspecteurs schijnbaar een grotere bereidheid tot het verschaffen van gegevens, zij het dat ook bij die gelegenheid haar raadsman aanvankelijk verzet bood. Doch blijkens bedoeld rapport ontbraken ook toen enkele bescheiden (zo bij voorbeeld — zulks in strijd met hetgeen bedoelde raadsman in zijn memorie van 11 november 1966 verklaarde — het register voor de halffabrikaten voor het jaar 1957); voorts konden onnauwkeurigheden in de opgaven worden vastgesteld (bij voorbeeld betreffende het van de I.S.A.P. overgenomen gietijzerschroot) alsmede onverklaarbare tegenstrijdigheden in de verschillende aantekeningen, verklaringen en technische analyses (met betrekking tot het inventarisboek en de opgaven van de schrootvoorraden, betreffende de gegevens over de produktie van blokken en gewalste fabrikaten, enzovoort). Vóór alles echter — en dit komt ons beslissend voor — bleek duidelijk uit de beweringen van verzoekster tijdens het geding zelf, dat zij gedurende het desbetreffende tijdvak haar plicht tot het doen van opgaven ernstig heeft geschonden. Terwijl zij namelijk, gelijk uit de beschikking d.d. 13 november 1964 blijkt, over de periode februari 1957 tot november 1958 aanvankelijk het verbruikte aankoopschroot tot een beloop van 1.163 ton opgaf, moest zij, gezien de bij repliek geproduceerde boekhoudkundige bescheiden, erkennen, dat zij gedurende bedoelde periode minstens 10.046,601 ton aan de verevening onderworpen schroot, dat wil zeggen bijna het tienvoudige van de oorspronkelijk opgegeven hoeveelheid, had verbruikt.

De toepassing van de inductieve methode door de Hoge Autoriteit was derhalve ongetwijfeld gerechtvaardigd.

Volgens onze rechtspraak komt derhalve slechts de vraag aan de orde, of verzoekster op een later tijdstip, bij voorbeeld in de loop van het geding kon aantonen dat de resultaten van deze methode niet houdbaar zijn, zodat daarvoor andere in de plaats moeten worden gesteld, waartoe met name de bij repliek overgelegde boeken van belang kunnen zijn. — Vooraf dient echter te worden overwogen of het, gelijk de Hoge Autoriteit meent, procesrechtelijk geoorloofd is alsnog op deze geschriften acht te slaan, daar zulks wellicht met artikel 42 van ons Reglement voor de procesvoering in strijd zou kunnen zijn. Daarin wordt namelijk bepaald : „Partijen kunnen nog in de repliek en in de dupliek aanbieden haar stellingen nader te bewijzen. De vertraging, waarmede zodanig bewijsaanbod geschiedt, dient te worden gemotiveerd."

Inderdaad zoekt men in de conclusie van repliek tevergeefs naar een uitdrukkelijke motivering op dit punt. Intussen zou men mogelijk bij een welwillende interpretatie een impliciete motivering kunnen zien in verzoeksters beroep op de beperkte duur van de beroepstermijn, alsmede op het feit dat haar onderneming — wegens de surséance van betaling en het faillissement — ten tijde dat het beroep werd ingesteld, zich wel in een zeer bijzondere situatie heeft bevonden. In ieder geval zouden wij in het onderhavige geval geen al te strikte toepassing van genoemd voorschrift willen voorstellen en wij menen dan ook dat de inhoud der overgelegde boeken alsnog onderzocht en het bijgebrachte bewijs gewaardeerd moet worden.

Hierbij is het echter terstond duidelijk dat twee soorten boeken voor het geding zonder belang zijn, namelijk het „libro inventario" alsmede de vier „libri giornalmastri". In deze laatste treffen wij slechts in lires uitgedrukte boekingen aan, waaruit zonder kennisneming van de desbetreffende bescheiden, niet nauwkeurig kan worden afgelezen om welke posten en welke goederenhoeveelheden het gaat. Zo bevat ook het „libro inventario" kennelijk slechts in lires uitgedrukte boekingen betreffende de stand der voorraden; bovendien hebben zij steeds betrekking op het einde van een bepaald boekjaar (1957, 1958 en 1959) en verschaffen derhalve geen licht over het juist voor de verevening relevante verloop van de schrootkwantiteiten *gedurende* de verschillende boekjaren. In aanmerking komt derhalve alleen een overzicht van de in- en uitgaande produkten „repilogo dei movimenti di magazzino"), waaruit verzoekster wil afleiden dat in casu ten hoogste van een schrootverbruik ad 10.046,601 ton mag worden uitgegaan.

In dit verband wordt evenwel vooraf enig voorbehoud gemaakt en op enkele moeilijkheden gewezen.

Zo kunnen uit dit boek, waarin de samenvattingen over het jaar 1957 anderhalve bladzijde en die voor het jaar 1958 twee bladzijden beslaan, slechts enkele totaalcijfers worden afgeleid over het verkregen schroot (8.864,170 ton in 1957, 3.884,092 en 3.953,980 ton in 1958) en over het in het bedrijf afgegeven schroot (9.046,571 ton in 1957; 8.011,272 ton in 1958). Daarentegen ontbreken iedere specificatie en nadere aanduiding van de door verzoekster nodig geachte aftrek wegens eigen omloopschroot alsmede ter zake van het beweerde schrootverbruik voor de gietijzerproduktie (welk verbruik overigens niet met de resultaten van de controles overeenstemt). In ieder geval kunnen wij dus het in de repliek (blz. 19) aangegeven totaal van vereveningsplichtig schroot (14.834,439 ton) niet als juist aanvaarden, laat staan de op andere cijfers gebaseerde berekening in de memorie van 18 november 1966, waarbij men tot een eindresultaat van 10.046,601 ton geraakt.

Belangrijker is een tweede bezwaar betreffende de *bewijskracht* van bedoeld stuk. Allereerst zij opgemerkt dat het hier om boekingen gaat welke van verzoekster zelf afkomstig zijn en dat de zakelijke juistheid daarvan niet door onpartijdige derden werd geverifieerd. Hieraan doet niet af, dat in het boek een groot aantal stempels, parafen en andere waarmerken zijn aangebracht, want hiermede wordt slechts hetzij de aanvangs- of de einddatum der boekingen aangeduid, hetzij het feit dat bepaalde bladzijden niet vervangen dan wel verwijderd werden. — Voorts zou het te ver gaan *de juistheid* van het stuk te betwijfelen uitsluitend omdat verzoekster in die tijd aan het vereveningsmechanisme valse opgaven heeft verstrekt en derhalve een uiterst onwaarachtige houding heeft aangenomen. Ook kan niet met een enkel beroep op het resultaat van het onderzoek door de Fiduciaire Suisse en de inspecteurs ingesteld worden volstaan, daar deze kennelijk op aanzienlijke hoeveelheden niet geregistreerd machineschroot uit de voorraden van de I.S.A.P. zijn gestuit en op grond van de produktie van blokken een belangrijk schrootverbruik hebben aange-

nomen. — Veeleer geeft de reeds genoemde mededeling van de Italiaanse overheid met betrekking tot verzoeksters stroomverbruik te denken, op grond waarvan met toepassing van de tot nu toe steeds doelmatig geachte formule een schrootverbruik van rond 25.000 ton kan worden berekend. Deze cijfers kunnen wij niet buiten beschouwing laten, immers het is bekend dat in Italië het stroomverbruik om fiscale redenen van staatswege streng wordt gecontroleerd, een omstandigheid welke aan mededelingen als de hierboven bedoelde bijzondere bewijskracht verleent.

Ook kunnen wij de door de Italiaanse Ambassade opgegeven bedragen niet — gelijk verzoekster wil — terzijde stellen op grond van de overweging, dat het hier niet doorslaggevende verklaringen van *derden* — niet bij het geding betrokken — overheidsdiensten betreft, want het E.G.K.S.-Verdrag machtigt de Hoge Autoriteit uitdrukkelijk (artikel 5) gegevens te verzamelen en legt anderzijds (artikel 86) de Lid-Staten de verplichting op „om de Gemeenschap de vervulling van haar taak te vergemakkelijken". Ten slotte behoeft in dit verband evenmin acht te worden geslagen op de door verzoekster opgeworpen vraag of genoemde bedragen mogelijk het *totale* stroomverbruik van haar onderneming omvatten, want in het bericht van de Italiaanse Ambassade wordt uitdrukkelijk van „het stroomverbruik van de elektro-ovens bij de staalproduktie" gesproken „Consumi di energia elettrica inerenti ai forni elettrici per la produzione di acciaio"), hetgeen ieder misverstand op dit punt uitsluit.

Wanneer echter aan de hand van deze cijfers en met toepassing van de door het Hof reeds verschillende malen juist geoordeelde parameter, niet slechts onbetekenende afwijkingen van de door verzoekster verstrekte opgaven blijken, doch integendeel een ruim 100 % hoger schrootverbruik wordt vastgesteld, dan kan hieruit slechts worden geconcludeerd dat de door haar overgelegde stukken onvolledig zijn en derhalve bewijskracht missen. Dit klemt te meer wanneer men bedenkt dat de door verzoekster verstrekte cijfers ongeveer overeenstemmen met de resultaten van de berekening der Hoge Autoriteit, welke op de door de Fiduciaire Suisse verkregen gegevens inzake het stroomverbruik was gebaseerd. Gelijk uit bijlage I tot het verweerschrift uit de zaak 9-65 blijkt, werden in het jaar 1958 aan de functionarissen van de Fiduciaire Suisse rekeningen over *twee* maanden voorgelegd, terwijl volgens de bij dupliek geproduceerde verklaring van verzoeksters stroomleveranciers d.d. 13 december 1960 de regel geldt dat aan ondernemingen van deze omvang (voor „belangrijke verbruikers", die niet alleen stroom voor licht, huishoudelijke doeleinden en motoren verbruiken) *maandelijks* elektriciteitsrekeningen worden toegezonden.

Al deze overwegingen leiden tot de slotsom dat verzoekster er niet in is geslaagd door middel van de overlegde stukken tegenbewijs te leveren. Dit ware slechts anders indien ons *gedetailleerde* stukken uit de desbetreffende periode waren voorgelegd, welke kennelijk — blijkens de verklaring van verzoeksters raadsman d.d. 11 november 1966 — althans ten dele nog aanwezig zijn en die te meer hadden moeten worden bewaard daar reeds bij de controles in 1958, evenals nadien in 1962, belangrijke afwijkingen met betrekking tot de bestemming van het verbruikte schroot zijn gebleken.

Hoogstens zou het Hof zich in dit verband ten overvloede tot de Italiaanse overheidsdiensten kunnen wenden met de vraag of de door hen verkregen gegevens inderdaad slechts op het stroomverbruik in de elektro-oven van verzoekster zien. Daar wij echter, gezien de duidelijke bewoordingen van hun ambtsbericht, zodanig verzoek niet noodzakelijk achten, houden wij ons voor de produktieperiode februari 1957 tot november 1958 aan de door de Hoge Autoriteit langs inductieve weg verkregen cijfers, voor zover niet op grond van hieronder te behandelen overwegingen bepaalde correcties geboden mochten voorkomen.

bb) Het tijdvak van mei 1956 tot januari 1957

Moeilijker nog is het onderzoek van de periode waarover verzoekster haar schrootverbruik niet wilde opgeven daar zij in die tijd geen staal zou hebben geproduceerd. — In dit verband herinneren wij aan het gegeven overzicht der feiten waaruit blijkt dat verzoekster uit de boedel van de onderneming I.S.A.P., welke in Savigliano een gietbedrijf exploiteerde, in 1956 bepaalde installaties overnam om met behulp daarvan een staal- en walswerk te bouwen. De daarmede verbonden werkzaamheden strekten zich over het gehele jaar 1956 uit, met als gevolg dat de eigenlijke staalproduktie eerst op 1 februari 1957 kon aanvangen. In die tijd zou verzoekster zich, afgezien van bedoelde werkzaamheden, hoogstens met het uitvoeren van orders voor gietijzer bezig hebben gehouden, welke zij eveneens van de I.S.A.P. had overgenomen en die voor de schrootvereniging niet relevant zijn.

Zijn deze beweringen juist, dan zouden de bestreden beschikkingen inderdaad gedeeltelijk vernietigd moeten worden, nu daarin werd aangenomen dat verzoekster vóór 1 februari 1957 schroot voor haar staalproduktie heeft verbruikt.

Het komt ons evenwel voor, dat ook op dit punt de beoordeling van het geleverde bewijs niet tot een voor verzoekster gunstig resultaat kan leiden. Hierbij behoeft niet eens in het bijzonder op haar bewering acht te worden geslagen dat zij in de loop van 1956 geen schroot heeft *gekocht,* welke omstandigheid reeds daarom belang zou missen — gelijk de Hoge Autoriteit opmerkt — daar voor de schrootverevening een staalproduktie op basis van reeds *aanwezige* voorraden voldoende is. — Ook wil ik er mij niet toe beperken om, met de Hoge Autoriteit, haar verklaring dat zij haar voorraad staalblokken voor gietwerk heeft gebruikt, als ongeloofwaardig af te wijzen op de enkele grond, dat het hoogst onwaarschijnlijk moet worden geacht dat blokken, dat wil zeggen halffabrikaten voor de uitvoering van walsopdrachten, tot dit doel zouden worden bestemd.

Veeleer dienen wij te onderzoeken of de Hoge Autoriteit feiten heeft aangevoerd welke het in hoge mate waarschijnlijk doen voorkomen dat verzoekster zich reeds geruime tijd vóór februari 1957 met de staalproduktie bezighield. Dit schijnt inderdaad het geval te zijn. Zo komt het op zichzelf reeds uiterst twijfelachtig voor, dat bedoelde verbouwingswerkzaamheden een jaar lang zouden zijn voortgezet zonder dat in die tijd een noemens-

waardige staalproduktie plaatsvond. Men vergete niet dat de eisende vennootschap reeds op 25 oktober 1955 werd opgericht, dat zij op 1 december 1955 een huurcontract voor haar bedrijfsgebouwen sloot en dat bijgevolg reeds op dit tijdstip (of althans, blijkens haar eigen verklaring, aan de dienst van de registratie gedaan, op 1 januari 1956) met de bouw der nieuwe installaties een aanvang kon worden gemaakt en dus niet eerst medio mei, gelijk zij thans beweert. — Belangrijker nog dan deze algemene overwegingen zijn de door de Fiduciaire Suisse vastgestelde cijfers van het stroomverbruik. Hieruit blijkt niet alleen dat met ingang van 1 mei 1956 een overeenkomst voor de levering van elektrische energie werd aangegaan, doch eveneens — en wel op grond van een onderzoek der originele rekeningen — dat reeds in de maanden mei en juni 1956 en met name sedert september/oktober 1956 in de elektro-oven van verzoekster aanzienlijke hoeveelheden stroom waren verbruikt (namelijk in de maanden mei/juni 493.500, juli/augustus 652.300, september/oktober 925.500 en ten slotte in november/december 913.300 kWh). Vergelijkt men deze cijfers met die over het jaar 1957, welke tussen 915.100 en 1.332.900 kWh variëren en bedenkt men voorts — hetgeen verzoekster niet heeft betwist — dat haar personeelssterkte in de jaren 1956 en 1957 vrijwel ongewijzigd bleef, dan kan slechts worden geconcludeerd dat reeds in 1956 in verzoeksters bedrijf aanzienlijke hoeveelheden staal werden geproduceerd.

Voorts de eerste litigieuze periode moet het derhalve bewezen worden geacht, dat verzoekster in strijd met de regels van de algemene schrootbeschikkingen verplichte opgaven verzuimd heeft, zodat krachtens artikel 2 van beschikking 13-58 de toepassing der inductieve methode in beginsel wettig moet worden geacht. Verzoekster diende derhalve de juistheid harer beweringen te bewijzen.

Hierin is zij echter geenszins geslaagd. Zij beperkt er zich hoofdzakelijk toe de cijfers voor het stroomverbruik te bestrijden. Voorts werpt zij de vraag op of deze alleen op haar elektro-oven betrekking hebben, hoewel toch uit het rapport van de Fiduciaire Suisse ten duidelijkste blijkt dat men zeer nauwkeurig tussen de verschillende doeleinden, waartoe de elektriciteit werd gebruikt, onderscheidde en hoewel verzoekster — indien zij slechts wilde — ook thans nog in staat zou zijn haar bezwaren door het overleggen van kopieën der vroegere elektriciteitsrekeningen aannemelijk te maken. — Voorts biedt zij nog aan door getuigen te bewijzen dat er vóór 1 februari 1957 in haar bedrijf inderdaad geen staal werd geproduceerd. Het Hof heeft tot dusver steeds geweigerd ten aanzien van feiten welke meer dan tien jaar achter ons liggen getuigenbewijs toe te laten en in zodanige gevallen van de betrokkenen dan ook steeds schriftelijk bewijs verlangd. Deze regel dient ook in het onderhavige geval te worden gevolgd.

Derhalve moet, overeenkomstig 's Hofs rechtspraak op dit punt, ook met betrekking tot de eerste periode van de staalproduktie in verzoeksters bedrijf het door de Hoge Autoriteit inductief gevonden resultaat als juist worden aanvaard, tenzij — gelijk reeds gezegd — andere gronden, tot welker behandeling wij thans overgaan, zich tegen deze conclusie verzetten.

b) De overige, rechtstreeks tegen de individuele beschikkingen gerichte grieven

Vooraf zij gezegd, dat ook deze grieven niet kunnen slagen, daar zij in hoofdzaak op argumenten steunen welke het Hof reeds in andere gedingen behandelde en ter ondersteuning daarvan in casu geen nieuwe, ditmaal overtuigende, gronden zijn aangevoerd.

aa) In het onderhavige geval kan de methode van raming van het schrootverbruik op basis van de verbruikte elektrische energie niet worden vervangen door een schatting op grondslag van de voor de staalproduktie in de oven waarschijnlijk nodige arbeidsuren, want wij hebben in andere gedingen reeds gezien dat van deze methode geen nauwkeuriger resultaat mag worden verwacht dan van de door de Hoge Autoriteit verrichte raming. Zulks wordt nog bevestigd door een vergelijking van de in het verzoekschrift 9-65 gegeven berekening met de nadien door verzoekster zelf verschafte cijfers. — Evenmin bestaat er aanleiding de gebezigde coëfficiënt (900 kWh per ton geproduceerd staal) door een hogere te vervangen, bij voorbeeld in verband met de capaciteit van de oven, de sterkte van de transformator, de ouderdom van verzoeksters installaties of andere, niet nader gespecificeerde elementen voor de berekening. Ook op dit punt heeft het Hof herhaaldelijk de doelmatigheid van een door een team van deskundigen met inachtneming van talrijke factoren gevonden formule erkend. Voor de bewering, dat verzoeksters bedrijf in een duidelijk afwijkende situatie verkeerde, werden ons geen nieuwe, in de controlerapporten nog niet naar voren gebrachte, gegevens verschaft; in dit verband werd slechts een weinig doelmatig aanbod van bewijs door getuigen gedaan. — Er bestaat evenmin grond om, gezien verzoeksters vage verklaringen over het afval van schroot in haar bedrijf, van het aan de formule van de Hoge Autoriteit ten grondslag liggende percentage voor eigen omloopschroot af te wijken. Hiertoe zou voor het Hof slechts aanleiding bestaan indien voor de juistheid van verzoeksters beweringen althans een begin van bewijs was bijgebracht (bij voorbeeld door het overleggen van de bedrijfsboekhouding).

bb) Ter afwijzing van het argument dat de Hoge Autoriteit door een particuliere onderneming met het onderzoek in verzoeksters bedrijf te belasten, zonder de Italiaanse overheidsdiensten daarin te betrekken, artikel 86 van het Verdrag zou hebben geschonden, kan eveneens met een beroep op 's Hofs jurisprudentie worden volstaan (zo onder meer zaak 31-59, Jurisprudentie, Deel VI, blz. 155). Duidelijk werd beslist dat de Hoge Autoriteit in zodanige gevallen slechts haar bevoegdheid tot het inwinnen van inlichtingen (artikel 47 van het Verdrag) uitoefent, zodat van een ontoelaatbare delegatie van bestuursbevoegdheden aan privaatondernemingen geen sprake is. — Om deze redenen kan evenmin bezwaar worden gemaakt tegen het feit dat de verschillende controles niet, naar analogie van het fiscale recht, met een proces-verbaal van betwisting werden afgesloten. In ieder geval blijkt uit de rapporten van de controleurs der Hoge Autoriteit dat zij de gemachtigden van verzoekster tevergeefs tot medeondertekening hebben getracht te bewegen.

cc) Ten slotte komt ook de uit verschillende onderdelen bestaande grief van schending der wezenlijke vormvoorschriften ongegrond voor. — Gelet op de tot dusver in de jurisprudentie ter zake gegeven maatstaven, bevatten de individuele beschikkingen een voldoende uiteenzetting van de ten grondslag gelegde feiten. Een volledige opsomming daarvan kon evenwel niet worden gegeven, zoals : een nauwkeurige beschrijving van de gang van zaken bij de verschillende controles, of wel — hetgeen voor de tweede bestreden beschikking van betekenis zou zijn — een aanduiding van de nationale overheidsdienst die de Hoge Autoriteit aanvullende gegevens over verzoeksters stroomverbruik heeft verschaft. Dergelijke feitelijke bijzonderheden zijn meer op hun plaats in het door het bestuur eventueel voor de rechter te voeren verweer. — Wat de beweerde schending van artikel 36 van het Verdrag betreft, daar verzoekster niet vóór het nemen der bestreden beschikking in de gelegenheid zou zijn gesteld zich over de bevindingen van de Hoge Autoriteit uit te spreken, zo moet blijkens onze rechtspraak (zie de zaak 18-62) de onhoudbaarheid van deze grief reeds op de enkele grond worden aangenomen, dat de ambtshalve verrichte raming geen sanctie in de zin van artikel 36 vormt. Bovendien zij hier opgemerkt dat de Hoge Autoriteit *gewoonlijk* aan haar individuele beschikkingen inzake de schrootverevening een administratieve procedure vooraf deed gaan welke met een inleidend schrijven placht aan te vangen. Wanneer zij hiervan in het onderhavige geval (althans wat de tweede bestreden beschikking betreft) afweek, dan is dit begrijpelijk gezien het feit dat verzoekster in staat van faillissement werd verklaard en de wijze waarop zij vroeger op zulke ambtsberichten placht te reageren.

Geen der zojuist behandelde gronden kan derhalve tot de slotsom leiden dat de bestreden beschikkingen onrechtmatig zijn.

2. Het exceptieve verweer dat de algemene schrootbeschikkingen onrechtmatig zouden zijn.

Gelijk in sommige analoge gevallen, tracht ook verzoekster de grondslag der individuele beschikkingen aan te tasten met een exceptie, daartoe strekkende dat de algemene beschikkingen 7-61 en 7-63, als zijnde onwettig, niet toepasselijk zullen worden verklaard. Gezien de huidige stand van de rechtspraak behoeft ook dit punt geen uitvoerige behandeling.

a) De arresten in de zaken 111-63, 37-64 en 39-64 leren ons dat, anders dan verzoekster meent, voor de uitvaardiging van algemene beschikkingen binnen het kader van de *liquidatie* der schrootverevening, de instemming van de Raad niet wordt verlangd en dat het vereiste van bewilliging overeenkomstig artikel 53 van het Verdrag slechts geldt voor de *instelling* van een dergelijk mechanisme alsmede voor de vaststelling van de essentiële regels met betrekking tot zijn werking. Daar de beschikkingen 7-61 en 7-63 slechts uitvoeringsbepalingen in de zin van de zoëven gegeven definitie bevatten, konden zij derhalve zonder medewerking van de Raad worden genomen.

b) Het Hof heeft ook herhaaldelijk beslist dat aan de motivering der algemene beschikkingen op het stuk van de schrootverevening geen al te strenge eisen mogen worden gesteld. Derhalve kunnen bedoelde beschikkingen, zulks in tegenstelling tot hetgeen verzoekster meent, niet onrechtmatig worden verklaard, nu zij niet *alle bijzonderheden* met betrekking tot de heffingstarieven of de correcties daarop relateren en slechts in de daarbij gevoegde tabellen de resultaten der omvangrijke berekeningen worden vermeld. — In dit verband dient ook het argument te worden verworpen, dat artikel 78 van het Verdrag werd geschonden, want uit de verklaringen van de Hoge Autoriteit blijkt dat het zeer diepgaande onderzoek van de financieel commissaris zich ook over de schrootverevening uitstrekte.

c) Voorts kan volgens onze rechtspraak de slechts *voorlopige aard* van de vereveningsafrekeningen niet worden betwist. Het Hof heeft zich met de mening van de Hoge Autoriteit verenigd, dat het gezien de kring van betrokkenen, het grote aantal te onderzoeken bedrijfsgegevens en de noodzaak van herhaalde grondige controles, niet mogelijk was reeds kort na het afsluiten der afzonderlijke verrekeningstijdvakken tot een definitieve vaststelling der verschuldigde bedragen te geraken. De methode van een geleidelijke benadering der eindafrekeningen welke thans tot resultaten schijnt te leiden, moet derhalve als een onvermijdelijke gang van zaken worden aanvaard (zie zaak 108-63, Jurisprudentie, Deel XI, blz. 2).

d) Ten slotte kan het evenmin bewezen worden geacht dat, gelijk verzoekster betoogt, de Hoge Autoriteit bij de bediening en de liquidatie van het vereveningsmechanisme de essentiële aanbeveling van de Raad zou hebben miskend om slechts op dwingende gronden tot verhoging der vereveningsbijdragen te besluiten en een aanzienlijke toename van het schrootverbruik te vermijden. Deze grief kan krachtens artikel 33 van het Verdrag reeds daarom worden verworpen nu daarbij — en niet in de laatste plaats in verband met de eveneens te eerbiedigen doelstellingen van artikel 3, c — een waardering van de algemene economische situatie wordt gevraagd, waartoe het Hof slechts onder strikte, in casu door verzoekster niet aannemelijk gemaakte, voorwaarden geoorloofd is. Voor het overige kan in dit verband ten aanzien van de argumenten welke met betrekking tot de juistheid van credit- en debetrenten en het toekennen van premies aan bepaalde ondernemingen werden aangevoerd en die waarmede verzoekster over bevoordeling van staalgieterijen en producenten van gelegeerd staal klaagt, alsmede over beweerdelijk in strijd met de werkelijkheid vastgestelde vereveningsprijzen, worden volstaan met een verwijzing naar vroegere gedingen waarin te dier zake reeds het nodige werd beslist (vergelijk zaken 18-62 ‚Jurisprudentie, Deel IX, blz. 551 en 30-65, Jurisprudentie, Deel XII, blz. 49).

Het komt ons dan ook voor, dat ook in het onderhavige geding niet van voldoende elementen is gebleken op grond waarvan de rechtmatigheid van algemene schrootbeschikkingen kan worden betwijfeld in dier voege dat de daarop steunende individuele beschikkingen onwettig zouden moeten worden geoordeeld.

3. De vorderingen tot schadevergoeding

Deze vorderingen steunen op beweerdelijk door de Hoge Autoriteit bij het bestuur van en het toezicht op het vereveningsmechanisme begane dienstfouten, zoals het niet voorkomen der bekende fraudes en voorts het niet tijdig bekendmaken der vereveningstarieven.

Voor zover zij op bedoelde fraudes betrekking hebben kunnen deze vorderingen volgens onze rechtspraak, althans voorlopig, niet worden ingesteld (zie de zaken 9 en 25-64, Jurisprudentie, Deel XI, blz. 391). Naar 's Hofs oordeel dient veeleer het eindresultaat van alle door de Hoge Autoriteit aanhangig gemaakte acties tot terugbetaling der onrechtmatig verkregen vereveningsuitkeringen te worden afgewacht, alvorens een uitspraak over de door de betrokken ondernemingen geleden schade mogelijk is. Derhalve komt ieder verder onderzoek op dit punt — waartoe verzoekster een reeks bewijsaanbiedingen deed — onnodig voor.

Wat echter de beweerde schade betreft als gevolg van de niet tijdige mededeling der vereveningstarieven waardoor verzoekster bij de vaststelling van haar eigen prijzen met de mogelijk door haar verschuldigde bijdragen slechts onvoldoende rekening kon houden, ontlenen wij aan het arrest in de zaken 14, 16, 17, 20, 25, 26, 27-60 en 1-61 (Jurisprudentie, Deel VII, blz. 333) : „dat deze tijdelijke onzekerheid in het algemeen geen schadeveroorzakend feit is, nu daartegenover andere, aan de verevening verbonden voordelen staan en de ondernemingen in het algemeen wel in staat waren de beperkte uitwerking van deze factor op de kostprijzen te bepalen." Gezien haar op dit punt tamelijk vage verklaringen, nemen wij niet aan dat verzoekster zich in dit opzicht in een afwijkende situatie bevond. In ieder geval behoort het niet tot de taak van het Hof door middel van bewijsvoering — zoals technische en economische expertises — de feitelijke gegevens op te sporen welke zodanige aanspraak zouden wettigen; verzoekster zelf is daartoe gehouden, doch zij heeft hiertoe zelfs geen begin van bewijs bijgebracht.

De vorderingen tot schadevergoeding kunnen derhalve evenmin slagen.

4. Incidentele vorderingen en kostenveroordeling

Tot bovenstaande beoordeling der beroepen kwamen wij op grond van het bij de aanvang van het proces geldende recht. Reeds in andere gedingen wezen wij erop — en hiermede gaan wij over tot de behandeling van een tot dusver niet besproken incidentele vordering van verzoekster — dat de latere uitvaardiging der algemene beschikking 19-65 ter definitieve vaststelling van de schrootverevening (en bijgevolg in casu ook de daarop steunende brief van de Hoge Autoriteit d.d. 28 januari 1966) voor de berechting der onderhavige vorderingen zonder betekenis zijn. Met bedoelde brief wordt kennelijk slechts beoogd verzoekster mededeling te doen van de definitieve gegevens voor de vereveningsafrekening per 31 december 1965 en haar toe te laten tot een administratieve procedure ten aanzien van bepaalde intussen gewijzigde factoren. Over de daarna nog overblijvende en in dit geding nog niet te gronde behandelde geschilpunten, zal mogelijk in een

nieuw proces voor Uw Hof naar aanleiding van een hiertoe door de Hoge Autoriteit te geven formele beschikking (waartoe zij zich het recht voorbehield) kunnen worden beslist. Procesrechtelijk kan echter voorlopig op deze nieuwe elementen niet worden ingegaan. — Daar ons oordeel steunde op de tekst van de brief van de Hoge Autoriteit alsmede op de door haar gevolgde algemeen bekende procedure, bestaat er geen grond voor de kostenbeslissing op genoemde handelingen acht te slaan. Hetzelfde geldt voor de evenmin besliste vraag der kostenveroordeling in het laatste incident, daar er geen objectieve reden aanwezig was de conformiteit van de door de Hoge Autoriteit geproduceerde copie met het origineel in twijfel te trekken. Verzoekster zal derhalve alle proceskosten moeten dragen.

III — *Conclusie*

De beroepen zijn ontvankelijk doch niet gegrond. Verzoekster zal de proceskosten, met inbegrip van die op de nog niet berechte incidenten gevallen, moeten dragen.

Beschikking van het Hof van 22 juni 1965 [1]

In de zaak 9-65 :

De vennootschap
ACCIAIERIE SAN MICHELE S.p.A.
gevestigd te Turijn,
ten deze vertegenwoordigd door haar enig bestuurder A. Vigna, bijgestaan door Mr. A. Cottrau, advocaat te Turijn, advocaat bij het Hof van Cassatie te Rome,
ten deze domicilie gekozen hebbende ten kantore van Mr. G. Marque te Luxemburg,

verzoekster,

1 — Procestaal : Italiaans.